



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Corpus Juris Canonici**

**Gregor <XIII., Papst>**

**Coloniae Munatianæ, 1665**

77 Rectos indicat hæc modulus interstitiorum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

DISTINCTIO LXXVII

**H**is a temporibus secundum Anacleon, Zepherinum, Gelasium, & Pelagium, Episcopi, Presbyteri, & Diaconi sunt ordinandi. Metropolitani autem juxta Leonem ex presbyteris, episcopum ecclesie, vel ex diaconis optimis ordinantur. Ex monachis autem, vel laicis nullis, nisi per gradus ecclesie, debet ad summum sacerdotium pervenire.

**C. I.** ¶ Non nisi per distinctos gradus quisquam ad sacerdotium aspiat. Unde Causus Papa Felici Episcopo, epist. unica in extremis.

**I**llud b nos statuente, vobis, & omnibus servare mandamus, ut ad ordines ecclesiasticos sic ascendant in ecclesia, qui ordinari merentur: id est, si quis Episcopus esse meretur, sit primum obfarius, deinde lector, postea exorcista, inde sacerdos acolythus, denum vero subdiaconus, deinde diaconus, & postea presbyter, & exinde, si meretur, Episcopus ordinetur.

**C. II.** ¶ Qua intervallo temporis in singulis gradibus servanda sint. Unde Zozimus Episcopus vobis Romae, ait ad Iphichium, epist. 1. cap. 3.

**I**n singulis gradibus hae tempora sunt observanda, si ab infantia i ecclesiasticis ministeriis nomen dederit, ut inter lectores & exorcistas quinquennio teneatur, exinde acolythus, vel subdiaconus xiv. annis fiat; & sic ad benedictionem diaconatus, si meretur, accedat: in quo ordine quinq; annis, si inculpate se gesserit, habere debet. Exinde suffragantibus stipendiis per tot gradus datus propriae fidei documentis, presbyterii sacerdotium poterit promoveri: de quo loco (si eum exactior ad bonos mores vita perduxerit) summum Pontificatum sperare debet. Defensores etiam ecclesie qui ex laicis fiunt, supra dicta observatione teneantur, si meruerunt esse in ordine clericatus.

**C. III.** ¶ Si ab infantia. Traxit hac inquit capiti pars summatim refertur. Insuper locus sic habet. Si ab infantia ecclesiasticis ministeriis nomen dederit, inter lectores usque ad vigesimum aetatis annum continuata observatione perduret. Si major iam, & grandaevas accesserit, ita tamen ut post baptismum statim se divina militiae desideret mancipari, sive inter lectores, sive inter exorcistas quinquennio teneatur, exinde acolythus, vel subdiaconus quatuor annis, & sic ad benedictionem, &c. Ac sane in uno etiam pervenisse Gratiani codice, & apud Rabanum, lib. 1. cap. 13. de institut. cleric. legitur: quatuor annis, non, quatuordecim. Sed ob glossam nihil mutationis, additum est.

**C. IIII.** ¶ De eodem. Item Syricius Papa ad Himerium Tarraconensem, epist. 1. cap. 9.

**Q**uicumque e itaque se Ecclesie voverit obsequium a sua infantia, ante pubertatis annos baptizari, & lectorum debet ministerio sociari. Qui ab accessu adolescentiae usque ad vigesimum i. aetatis annum, si probabiliter vixerit, una tantum, & ea, quam virginem communi per sacerdotem benedictione percipit, uxore contentus, acolythus, & subdiaconus esse debet, posteaq; ad diaconi gradum (si seipsum primitas, continentia praecente, dignum probaverit) accedat. Vbi si ultra 2 quinque annos laudabiliter ministraverit, congrue presbyterium consequatur. Exinde post decennium Episcopalem cathedram poterit adipisci: si tamen per haec tempora integritas vitae ac fidei ejus fuerit probata. Qui d vero jam aetate grandaevas, melioris propositi conversatione provocatus, ex laico ad sacram militiam per-

a Epist. 22. Anastasio. b Anselm. 1. 7. c 49. Rabanus de institut. cler. lib. 1. c. 13. d Ivo p. 6. c. 91. & 92. e Ibid. c. 10.

venire festinat, desiderii sui fructum non alter obtinebit; nisi eo, quo baptizatur, tempore statim lectorum, aut exorcistarum numero societur, si tamen eum unam habuisse, vel habere, & hanc virginem accepisse constet uxorem. Qui dum invitatus fuerit, expleto biennio, per quinquennium aliud acolythus, & subdiaconus fiat, & sic ad diaconatum (si per haec tempora dignus iudicatus fuerit) provehatur. Exinde jam accessu temporum, presbyterio, vel Episcopatu, si eum cleri ac plebis evocaverit electio, non immerito societur.

**C. IV.** ¶ Vigesimalum. In plerisque vetustis exemplaribus, & Gratiani, & epistola, atque apud Provenem legitur, trigesimalum: sed in epistola Zozimi, qua relata est in antecedente notione, vigesimalum.

**C. V.** ¶ Ultra. Sic legitur in omnibus manuscriptis, & in originali ipso. In vulgato erat, intra.

**C. IV.** ¶ De eodem. Item ex sexta synodo, cap. 15.

**S**ubdiaconus a non minor viginti annorum ordinetur. Si quis vero in aliquo ordine sacerdotali praeter constituta tempora ordinatus fuerit, deponatur.

**C. V.** ¶ De eodem. Item ex concilio Carthaginensi III. cap. 4.

**P**lacuit, ut ante viginti annos aetatis nec diaconi ordinentur, nec virgines consecrentur, & ut lectores populum non salvent.

**C. VI.** ¶ Minoribus xxv. anni leviticanon praefectus benedictio.

Item ex concilio Agathensi, cap. 16. & 17.

**E**piscopus b benedictionem diaconatus minoribus quam xxv. annorum penitus non committat. Sane si conjugati juvenes consenserint ordinari, etiam uxorum voluntas ita requirenda est, ut sequestrato mansionis cubiculo, religione promissa, posteaquam pariter conversi fuerint, ordinentur. Presbyterum vero, vel Episcopum, ante triginta annos, id est, antequam ad viri perfecti aetatem perveniat, & diaconus ante viginti quinque nullus metropolitano ordine praesumat: ne per aetatem (quod aliquoties evenit) aliquo errore culpentur.

**C. VII.** ¶ De eodem.

Item ex concilio Toletano IV. cap. 19.

**I**n veteri lege ab anno vigesimo quinto levitas in tabernaculo servire mandantur: cujus auctoritatem in canonibus & sancti Patres secuti sunt. Nos & divina legis & conciliorum praecipi immemores, infantes & pueros levitas facimus, ante legitimam aetatem, ante experientiam vitae: ideoq; ne ulterius fiat a nobis, & divina lege d, & canonicis admonemur e sententiis, ut f viginti quinque annis aetatis levita consecrentur, & a triginta presbyteri ordinentur.

**C. VIII.** ¶ Ter qua intervallo temporum ordinetur, qui de Monachis in clericatum eliguntur.

Item Gelasius Papa ad Episcopos per Lucaniam, epist. 1. cap. 3.

**S**i quis de religioso proposito, & disciplinis monasterialibus eruditus ad clericale munus accedat, in primis ejus vita praeteritis acta temporibus inquiratur, si nullo gravi facinore probatur infectus, si secundam non habuit fortassis uxorem, nec a marito relictam sortitus ostenditur, si poenitentiam i publicam fortassis non-

a Et conc. Carthag. codicem. e. an. 16. Burch. lib. 2. cap. 11. Ivo p. 6. cap. 21. Ramor. lib. 3. cap. 20. Polye. lib. 2. tit. 7. b Anselm. lib. 7. cap. 96. Ivo p. 3. cap. 365. Burch. lib. 2. cap. 9. c Ivo part. 6. cap. 29. Pamorm. lib. 3. cap. 28. Polye. lib. 2. tit. 27. d Burch. lib. 2. c. 12. Ivo part. 6. cap. 32. Ramor. lib. 3. cap. 31. d Num. 8. e in codice regio, admonemus exempla. f al. sed. g sup. distinct. 55. cap. 25. Anselm. 1. 7. c. 49. Ivo p. 3. c. 143.